

Пам'яті колеги

Ректорат Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя з глибоким сумом повідомляє, що 2 лютого 2025 року на вісімдесят дев'ятому році життя відійшов у засвіти відомий український вчений-філолог, заслужений діяч науки і техніки України, Почесний громадянин міста Ніжина, професор Григорій Васильович Самойленко.

Григорій Васильович Самойленко народився 1 травня 1935 року в селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області у хліборобській родині. Після закінчення середньої школи чотири роки служив на кораблі Північного флоту (1955-1958 р. р.). Вищу освіту здобув на філологічному факультеті Київського державного університету імені Тараса Шевченка (1963 р.). Свій педагогічний стаж розпочав працюючи на посаді вчителя Згурівської школи-інтернат Київської області. Після завершення навчання в аспірантурі з 1970 року викладав у Ніжинській вищій школі. За 55 років своєї педагогічної діяльності у Гоголівському університеті пройшов шлях від асистента до професора кафедри.

Доктор філологічних наук (1988 р.), професор (1989р.). Декан філологічного (історико-філологічного) факультету (1972-1974, 1988-2004 р. р.), завідувач кафедри світової літератури та історії культури (1974–2022 р. р.). Автор близько 600 наукових праць, 82 монографій, підручників та посібників для загальноосвітньої і вищої школи України. З 1979 року був фундатором та популяризатором вивчення творчості Миколи Гоголя у Ніжинській вищій школі, видав понад 30 гоголезнавчих збірників та 20 одноосібних, власних гоголезнавчих наукових монографій.

Основоположник Центру регіонального вивчення культури Полісся, на базі якого видав у співавторстві та самостійно 15 томів праць про культуру Ніжина та Північного Лівобережжя XII-поч. XXI століття, а також монографії про Тараса Шевченка, Пилипа Марочевського, Пантелеймона

Куліша, Леоніда Глібова, Ганну Барвінок, Марію Заньковецьку та інших видатних діячів української культури. Засновник і відповідальний редактор наукового збірника «Література та культура Полісся» (з 1990 року видано 110 випусків).

Заслужений діяч науки і техніки України (2006 р.), почесний громадянин міста Ніжина (1999 р.), лауреат Державної літературно-мистецької премії імені Миколи Гоголя (2013 р.), Міжнародної літературної премії ім. М.Гоголя «Тріумф» (2019 р.), премії Національної Спілки краєзнавців України П.Тронька (2019 р.), Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Григорія Сковороди (2024 р.), обласних літературно-мистецьких премій імені Михайла Коцюбинського (1999 р.) а Леоніда Глібова (2016 р.), премії галузі науки та вищої освіти імені Георгія Вороного (2011 р.). Заслужений працівник Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (2010р.). «Відмінник народної освіти Казахстану» (1980 р.) та «Відмінник народної освіти України» (1982 р.). Член Національної Спілки краєзнавців України (з 2010 р.).

Нагороджений державними та відомчими нагородами: орденами «За заслуги» третього ступеня (2012) та другого ступеня (2016), медалями «За трудову доблесть» (1986), «Ветеран праці» (1985), імені А.С.Макаренка (1990), «За наукові досягнення» (2009), імені Миколи Гоголя (2009). За велику просвітницьку діяльність Г.В.Самойленка було нагороджено орденами Православної Церкви України - святих Кирила та Мефодія (2015) та святого Юрія Переможця (2024).

Пішов за світи Учитель, Вчений, Наставник... Висловлюємо щирі співчуття родині покійного. Світлий, добрий спомин про Григорія Васильовича назавжди залишиться в серцях тих, хто його знав, любив і поважав, хто жив і працював поруч із ним, кого він навчав. Царство небесне, Вічна пам'ять і Вічний спокій!

Три роки боротьби. Незламна освіта.

24 лютого 2022 року змінило життя кожного. Ворог прийшов нищити, але Україна вистояла. Разом із нею – і Ніжинський державний університет, що став не лише освітнім закладом, а й оборонним форпостом.

Перші місяці війни його стіни були прихистком для сотень ніжинців, підвали – укриттям, а бомбосховище – осередком віри в перемогу. Освіта не зупинилася навіть під землею, бо знання – це сила.

З перших днів війни працівники, викладачі та студенти вступили до тероборони,

волонтерили, підтримували армію. Деякі нині на передовій, інші віддали життя за свободу України.

Попри все, університет продовжує свою місію: навчати, досліджувати, допомагати фронту. Викладачі читають лекції, студенти складають іспити між вимкненнями світла, науковці працюють над відбудовою країни.

Три роки болю й боротьби. Але й три роки незламності та віри. Ми вистоїмо.

ДО ЮВІЛЕЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Хто ж Ви, батьку-засновнику?

З колоритною постаттю князя Олександра Андрійовича Безбородька я познайомився ще у студентські роки, коли прочитав популярний тоді роман - хроніку радянського письменника українського походження Валентина Пікуля «Фаворит» у двох книгах. Постаць князя Олександра Безбородька була зображена яскраво і колоритно... Але найбільше мене зацікавило питання: «Як він зміг отримати титул князя? Адже його за європейським етикетом можна отримати лише перебуваючи у «кровних зв'язках» з імператорською родиною. І передається він лише у спадок». Запитань виникало більше, чим відповідей...

Оскільки всезнаучий Інтернет тоді лише зароджувався довелось скористатися послугами вузівської бібліотеки. Дякуючи братам Безбородькам та їхній родині, вона у Ніжині багата і давня. Близько мільйона книг.

Енциклопедичний словник Ф. Брокгауза та І. Ефрона за 1890 рік сповістив мені, що граф, а згодом світліший князь Олександр Андрійович Безбородько (1747-1799) – народився у місті Глухові, столиці Лівобережної Гетьманщини впродовж 1708-1764 років (резиденція українських гетьманів Івана Скоропадського, Павла Полуботка, Данила Апостола та Кирила Розумовського), а згодом адміністративний центр Малоросійської губернії з 1765 до 1773 років. У давнину ці землі входили до Чернігівського князівства (нині – до Сумської області України – примітки автора). Глухів – знаний історичний осередок східного Полісся. Дійшов висновку, що за географічними показниками князь Олександр Андрійович – наш земляк, та ще й володів згодом багатьма селами та хуторами на Ніжинщині.

Хоча вище згадана енциклопедія переконувала, що князь Олександр Андрійович – російський державний діяч українського козацько-старшинського походження. З кінця 1780 років він був щоденним доповідачем імператриці Катерини II з усіх найважливіших питань.

Саме Олександр Безбородько уклав з Османською імперією Ясську мирну угоду; ініціював розподіл Речі Посполитої. За три роки до смерті пошанований імператором Павлом I найвищим у ті часи рангом – канцлера Російської імперії. У цьому ж 1796 отримав титул князя. Багато добрих справ зробив він і для рідної України. Поновив указом імператора роботу Генерального суду та інших козацьких установ, які були відмінені Катериною II

Відомий історик *Михайло Сперанський* сказав, що в Росії XVIII століття було лише чотири генії – *Меньшиков, Потьомкін, Суворов і Олександр Безбородько*.

Так я отримав відповідь на своє студентське запитання. Лише ці чотири названі особи за весь період російської історії отримали князівський титул не будучи у генетичному зв'язку з монаршою родиною. Троє із них військові, видно окрім як запалювати ворожнечу і вести загарбницькі війни росія більше ні нащо не здатна. Побіжно про кожного з них. Олександр Меньшиков (1677-1729) – генералісимус, фаворит Петра I, із селян Сибірської губернії. Титул

князя отримав 1707 році. «Вдячна росія» відправила його на каторгу. Григорій Потьомкін (1731-1791) – генерал-фельдмаршал, фаворит Катерини II. Титул князя отримав у 1776 році. Це він загарбав південь України. Похований у Свято-Катеринівському соборі міста Херсона. Олександр Суворов (1730-1800) – військовий діяч, генералісимус. Із дворян. Титул князя отримав за рік до смерті у 1799 році. Це він заклав у підвалини «військової науки» росії перемагати кількістю, не рахуючи солдатські долі. Міцно засвоїли науку і маршал Жуков, і сучасні «горе-військовики». Та обличимо їх... Суддя їм Бог! Воювати діло важке, але не хитре, а от укласти мирні угоди... Тут потрібен українець. І таким генієм дипломатії (за визначенням Михайла Сперанського) став Олександр Безбородько. Отож, почнемо від витоків. Олександр Андрійович Безбородько народився 14 (25) квітня 1747 року у Глухові в козацько-старшинській родині. Батько Андрій Безбородько – Генеральний писар Гетьманщини, людина вчена і не бідна. Мати Євдокія Забіла – жінка із старовинного полковничого козацького роду Забіл. Родина жила заможнo і велику увагу приділяла вихованню дітей. Олександр, як і його брат Ілля, отримав ґрунтовну домашню освіту. Вільно володів, окрім рідної української, російською та старослов'янською мовами.

Щодо походження його роду існувала родинна легенда, мовляв, за часів Богдана Хмельницького шляхтичу Дем'яну Ксенжницькому, який воював на боці козаків, у бою шаблею відрубали підборіддя і з того часу його нащадки й почали зватися Безбородьками. Після ліквідації гетьманства Олександра взяв під свою опіку товариш батька, Петро Румянцев — президент Малоросійської колегії, а згодом імперський намісник України. У 1765 році

Олександр Безбородько блискуче закінчує Києво-Могилянську академію і одразу обіймає посаду бунчукового товариша у канцелярії Румянцева. Навчаючись у академії Безбородько опанував латинською і грецькою мовами. Мав феноменальну пам'ять і великий потяг до знань. Його однокурсники задували, що будили Безбородька вночі і просили процитувати Біблію. Жодного разу він не помилився напам'ять цитуючи Святе Письмо. Стрімкий був його кар'єрний шлях.

Російсько-турецька війна 1768-1774 років сприяла кар'єрному зростанню. У 1768-1773 рік Олександр Безбородько стає наказним полковником Ніжинського козацького полку, а 1774 року – наказним полковником Київського козацького полку Війська Запорізького. Бере участь у трьох битвах, проявивши себе сміливим козацьким ватажком.

Румянцев рекомендує Безбородька імператриці Катерині II. В 1775 році 30-річний Олександр Безбородько переїжджає до Санкт-Петербурга, де стає секретарем імператриці по «чолобитним» справам. За два роки Безбородько досить добре вивчає французьку мову, а трохи згодом італійську та німецьку мови. Імператриця швидко помічає таланти нового секретаря. Вона все частіше вимагає, щоб справи їй доповідав виключно

Безбородько. Справи Сенату, Синоду, Іноземної колегії, усіх намісництв проходять через його руки. З-під його пера виходить більшість законодавчих актів. Його діловий літературний стиль заслужено здобуває репутацію найкращого в імперії. Він підготував і уклав більше тридцяти міжнародних договорів та угод. Власноручно писав законодавчі акти 1780-1790-х років, які видавали від імені Катерини II. Постійно перед імператрицею опікувався долею брата Іллі Безбородька.

Я завершую свою оповідь... Так часто буває у журналістській роботі..., закінчилося місце відведене для статті. Але ми продовжимо нашу розповідь у наступному номері газети. Продовжимо оповідь про славні діла українців на теренах кривавої імперії. Поведемо мову і про заповіт Олександра Безбородька, і про створення Гімназії вищих наук... Скільки славних наших пращурів поклали своє життя, свою працю на алтар ворожої держави..., а ті звикли грабувати. Але для нас Олександр Безбородько залишив головний заповіт: «Labore et zelo», «Працею і старанням», який веде у вирій життя ось уже більш як два століття тисячі вихованців Ніжинської вищої школи.

*Олександр Забарний,
доцент, член НСП та НСЖ України.*

ВІСТІ З ВЧЕНОЇ РАДИ

Підводимо підсумки наукового року

На своє перше засідання новообрана Вчена рада Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя зібралася 30 січня 2025 року. До складу ради конференцією трудового колективу ЗВО було обрано 36 осіб з числа професорсько-викладацького складу, працівників закладу, студентів та аспірантів. До повістки денної засідання Ради були включені такі питання: 1. Підсумки наукових конкурсів «Кафедра року-2024» та «Науковець року університету-2024» (голова профкому працівників університету ЛЕЙБЕРОВ О.). 2. Підсумки науково-дослідницької роботи кафедр у 2024 р. та завдання на 2025 р. щодо подальшого розвитку наукових досліджень в університеті (проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності проф. ЛІСОВЕЦЬ О.). 3. Звіти голів екзаменаційних комісій про підсумки атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у 2024 р. (декани факультетів, директор ННІ). 4. Підготовка до відзначення 220-річчя з дня заснування НДУ імені Миколи Гоголя. 5. Різне.

З першого питання Раді університету доповідав голова конкурсної комісії, голова профкому працівників університету Олексій Лейберов. Він проінформував, що за наслідками щорічного конкурсу **«Кафедра року-2024»** переможцями серед кафедр **гуманітарного спрямування** стали: **1 місце** – кафедра української мови, літератури, культурології та журналістики – 2128 балів; **2 місце** – кафедра вокально-хорової майстерності – 1242 б.; **3 місце** – кафедра історії України – 1108 б.; **4 місце** – кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи 1080б. Серед кафедр **природничого спрямування** стали: **1 місце** – кафедра біології – 991 бал; **2 місце** – кафедра

інформаційних, технічних, фізико-математичних та економічних наук – 576 балів.

«Науковцем року – 2024» визнано серед **гуманітарних наук: 1 місце** – професора Олександра Бойка – 4025 б.; **2 місце** – професора Григорія Самойленка – 1639 б.; **3 місце** – професора Олега Лісовця – 1440б.; **серед природничих наук** – професора Олександра Мельничука – 2130 балів. **«Молодим науковцем року-2024»** – визнано доцента Артура Бобра.

З другого питання Вчену раду інформував проректор з наукової роботи професор Олег Лісовець. Із звітом про наукову роботу за 2024 рік можна ознайомитися на сайті університету у розділі «Наукова робота». Особливу увагу доповідач звернув на публікації викладачів університету у науково-метричних виданнях: лише 22% із 880 публікацій можуть бути зараховані в науковий актив ЗВО за 2024 рік.

Декани факультетів доценти Володимир Мартиненко та Олексій Тимошенко, а також директор ННІ доцент Юрій Філоненко, прозвітували перед Радою про підсумки атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Рада затвердила звіти.

Про підготовку до відзначення 220 річниці заснування НДУ доповідав ректор університету доцент Олександр Самойленко. У Різному члені Вченої ради університету затвердили низку нормативних документів та вирішили кілька виробничих питань ЗВО.

На засіданні Ради був присутнім Лесь Хонда.

НОВИНИ НАУКИ

Досліджуємо мистецькі традиції вищу

Відома чернігівська мовознавка і палкий пропагандист рідної мови Світлана Молочко так відгукнулася у соцмережах про проведений захід: «Участь у Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Літературна творчість представників Ніжинської вищої школи: гуманітарний дискурс» стала своєрідним акордом пам'яті світлої людини – Олексієві Анатолієвичу Гальонці, науково-педагогічна діяльність якого заслуговує великої поваги. Дякуємо організаторам за запрошення, увагу і світлу пам'ять про нашого дорогого колегу».

Цьогоріч, 31 січня, вже в п'яте проходила на базі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Літературна творчість представників Ніжинської вищої школи: гуманітарний дискурс». Досліджувати творчість вихованців ушавленого Гоголівського університету цього року зголосилося 46 науковців з Києва, Чернігова, Рівного, Переяслав-Хмельницького, Глухова, Черкас, Ніжина, які анонсували теми своїх наукових доповідей у Програмі конференції. Тематика наукових пошуків була широкою й різноманітною. Від маловідомих сторінок біографії Миколи Гоголя, Євгена Гребінки, Леоніда Глібова до екзистанційних шукань письменників ХХІ століття та літератури метамодернізму. У роботі конференції брали участь 14 докторів наук, професорів, 25 кандидатів наук, доцентів, 10 учителів-практиків загальноосвітніх закладів Чернігівської області.

Учасників конференції привітав ректор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, заслужений працівник освіти України, доцент Олександр Самойленко. А потім модератор конференції, доктор педагогічних наук, професор Юрій Бондаренко надав слово учасникам пленарного засідання. Цього року воно було присвячене вихованцям університету, які загинули у російсько-українській війні. Хвилиною мовчання учасники конференції вшанували пам'ять учасників та жертв цієї кривавої бійні, яку вчинили огідні рашисти на території України.

Про науково-педагогічну діяльність доцента Олексія Гальонки – вихованця ніжинського педінституту, який загинув під час ракетного обстрілу Чернігова – розповідали учасникам конференції його колеги: завідувачка катедри філологічних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Костянтина Ушинського Світлана Молочко та доцентка цієї катедри, кандидатка педагогічних наук Тетяна Матюшкіна. З тематичними різновидами прози Анатолія Роліка ознайомив присутніх доцент Олександр Забарний.

А далі розпочали свою роботу наукові секції. За традицією, що вже склалася, їх було п'ять: «Від романтизму до раннього модернізму: творчість вихованців Ніжинської вищої школи в координатах літературного процесу ХІХ століття». Цікавою була доповідь доктора філологічних наук, професора, головного наукового співробітника Інституту літератури НАН України (Київ) Павла Михеда за темою «Вибрані місця з листування з друзями» Миколи Гоголя в Польщі. Переклад та інтерпретація Фелікса Нетца». Вона викликала жваве обговорення учасників

конференції.

У секції: «Ідеологічні та естетичні доміанти літературного доробку випускників Ніжинської вищої школи ХХ століття», як і передбачалося, домінували теми з дослідження творчості Євгена Гуцала. Свої доповіді творчому доробку цього письменника присвятили докторка філологічних наук, професорка Надія Бойко, доцентки, кандидатки філологічних наук Наталка Медвідь, Галина Вакулєнко, Тетяна Клейменова та ще шість аспірантів та магістрантів з Ніжина і Глухова.

Цікавою та ґрунтовною була доповідь у цій секції пані Надії Онищенко – директорки центру співпраці з українською діаспорою НДУ імені М.Гоголя, членкині НСЖУ. Вона була присвячена непересічній постаті викладача Ніжинського педінституту, званого в Україні перекладача Олександра Жомніра. Це людина з когорти ушавленої перекладацької еліти України: Максима Рильського, Бориса Тена, Григорія Кочура, Миколи Лукаша, Дмитра Паламарчука. Саме йому належить перший переклад українською мовою драми Д. Мільтона «Утрачений рай». Пані Надія анонсувала вихід книги про цього видатного перекладача і щирого українця.

Цікава дискусія відбулася у секції «Доба постмодернізму: сучасне покоління ніжинських письменників». Минулого року побачила світ книга ніжинського професора Юрія Бондаренка «Ера Еро». Обговоренню цієї книги і була присвячена дискусія. Про екзистенціальні смисли часової гри в оповіданнях книги говорила професорка з Переяслава Галина Токмань; про інтерпретацію екзистенційної філософії буття у книзі повідомляла ніжинська професорка Тетяна Рудюк; про психотерапевтичний потенціал гумористичних оповідань Юрія Бондаренка доповідала доцентка Людмила Корнеєва. «Збірка малої прози «Ера Еро» Ю.Бондаренка в контексті метамодернізму» - такою була тема виступу відомого ніжинського літературознавця Олександра

Гадзинського. А доцентка столичного Університету біоресурсів, кандидатка педагогічних наук Тетяна Чумак познайомила присутніх з новою поетичною збіркою Алли Бовсунівської «Слалися дороги рушниками».

У секції «Роль Ніжинської вищої школи у розвитку гуманітарних наук» актуально прозвучали доповіді кандидаток філологічних наук, доценок Ніни Михальчук «Коцюбинськознавчий доробок професора Олександра Ковальчука» та Оксани Капленко «Літературознавчий доробок Анатолія Дністрового». Секція «Митодико-літературні аспекти вивчення

Секція «Митодико-літературні аспекти вивчення художньої спадщини представників ніжинської вищої школи» приємно втішила розмаїттям тем з літературного краєзнавства. Ґрунтовними були виступи учителів-практиків шкіл міста Світлани Шевченко, Тетяни Бронзенко, Олени Ковтун, Тетяни Кулеби та інших.

Конференція засвідчила що обрана для дослідження тема далеко ще не вичерпала свій педагогічний та культурологічний зміст, не втратила своєї актуальності та патріотичного впливу.

Олександр Забарний, учасник конференції

Мова – ідентифікатор нації

21 лютого відзначають Міжнародний день рідної мови. Саме тому в п'ятницю, 21 лютого 2025 року, викладачі кафедри української мови, літератури, культурології та журналістики провели круглий стіл **«Мова – ідентифікатор нації»**, у межах якого обговорювали роль мови у формуванні національної ідентичності.

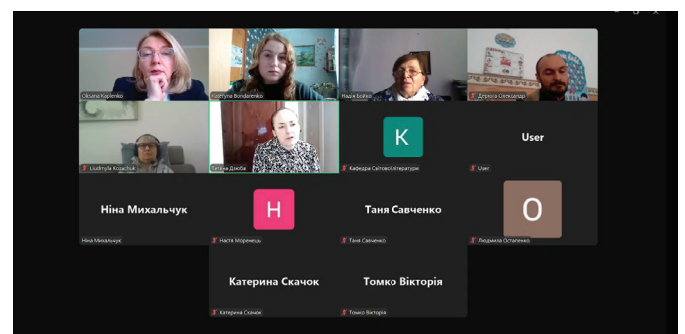
Захід об'єднав викладачів і здобувачів другого (магістерського) рівня, які поділилися своїми думками щодо значення мови як ключового чинника збереження культури та самобутності народу.

Вітальне слово виголосила в.о. зав.кафедри проф. **Бойко Надія Іванівна**, яка розповіла про історію цього свята. Магістранти захоплено слухали доповідь **«Рідна мова – життя духовного основа»**, закарбовуючи в пам'яті почуту інформацію. Надія Іванівна вкотре нагадала, що мова – це не просто засіб комунікації, а фундамент нашої культури, ідентичності та духовного спадку. Слухачі усвідомили її ключову роль у формуванні світогляду, збереженні традицій і переданні національних цінностей майбутнім поколінням. До привітань долучилися доценти **Забарний Олександр Вадимович**, **Михальчук Ніна Іванівна** та **Остапенко Людмила Михайлівна**.

Проф. **Бондаренко Алла Іванівна** повідомила про **«Українські мовознавці про зміни в мовно-культурній ситуації в Україні під час війни»**. Доповідь видалася надзвичайно цікавою та змістовною, тому здобувачі змогли актуалізувати свої знання і дізнатися нову інформацію, якою будуть послуговуватися у своїх подальших наукових розвідках.

Проф. **Дзюба Тетяна Анатоліївна** у своїй промові **«Мова як маркер національного самоусвідомлення»** зазначила про роль мови у формуванні національної ідентичності. Лекторка поділилася власним досвідом та висвітлила історичні й сучасні аспекти мовної політики, звернувши увагу на виклики, що постають перед мовною свідомістю в умовах глобалізації.

Повідомлення доц. **Капленко Оксани Миколаївни** **«Книга «Мова-меч. Як говорила радянська імперія» у контексті творчості Євгенії Кузнецової»** стало цікавою аналітичною розвідкою про творчий доробок сучасної української письменниці. Виступ органічно доповнила **Моренець Анастасія**, магістрантка групи СОУ-1, яка представила тему **«Читацькі враження від прочитання книги Євгенії Кузнецової «Мова-меч. Як говорила радянська імперія»**.

Анастасія надала слухачам живий відгук на зміст книги та допоміг осмислити її значення у сучасному контексті. Здобувачки освіти групи УМЛ-1 представили ґрунтовні дослідження художнього мовлення сучасних українських письменників, розкриваючи особливості їхньої мовної майстерності. **Бондаренко Катерина** у своїй доповіді **«Порівняння у мовосвіті Макса Кідрука»** проаналізувала використання порівнянь у художньому мовленні письменника, розкривши їхній вплив на сприйняття тексту. А повідомлення **Скачок Катерини** було на таку тему: **«Вербалізація емоційно-психологічних станів персонажів у романі Марії Матіос «Букова земля»**». Магістрантка дослідила мовні засоби, за допомогою яких авторка передає внутрішній світ героїв, їхні почуття та переживання.

Об'єктом дослідження художнього мовлення зацікавилася й **Томко Вікторія**, здобувачка освіти заочної форми навчання (група СОУз-1). У своєму повідомленні **«Лексичні засоби емотивності в романі Дари Корній «Щоденник Мавки»** вона показала, як авторка використовує лексику для передачі емоційного стану персонажів і створення особливої атмосфери твору. Цікавою та дискусивною виявилася доповідь **«Мова медіа як фактор впливу на суспільну свідомість»** магістрантки заочного відділення (група УМЛз-1) **Савченко Тетяни**.

Захід пройшов у форматі відкритої дискусії, що дозволило всім присутнім висловити свої думки та обмінятися досвідом. Учасники дійшли спільного висновку, що мова – це не лише засіб спілкування, а й потужний чинник консолідації нації, її культурного й національного самовизначення. Особливо в умовах сучасних викликів вона відіграє важливу роль у збереженні ідентичності та зміцненні суспільної єдності.

Бондаренко Катерина, студентка-магістерка

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Об'єднані університетом

Ми живемо в реальному світі, що несе війна: смерть, горе, руйнування... І в такий час, як ніколи, розумієш, що Людині потрібна Людина. Війна стала перевіркою на міцність стосунків, а наш університет став "батьком" для багатьох пар, адже вони познайомилися в стінах нашої Альма Матер.

День закоханих у нашому виші в довоєнний час завжди був особливим, адже коли думати про кохання, як не в студентські роки? Цього року я провела опитування серед студентських пар, і вони поділилися своїми історіями кохання.

— Як ви познайомилися? Які були ваші перші враження одне про одного?

Ігор та Марина

Ігор та Марина:

Познайомилися ми, коли я вступила на перший курс. У той час проводилися збори студради, але якось я не дуже сильно була зацікавлена в спілкуванні зі старшими хлопцями. Та все ж знала, що є такий хлопчина, як Ігор. Він сказав, що йому було шкода дітей, які ще не знали, на що підписуються. А я була більше зацікавлена студрадою і студентським життям,

виходить, що ставилася нейтрально, але все ж було приємно мати нові знайомства з цікавими людьми. Вже пізніше, коли ми почали спілкуватися безпосередньо на тренуваннях з КВНУ "Нумо, першокурснику!", з самого початку мені здавалося, ніби він трішки вороже до мене налаштований, бо повсякчас виправляв те, як я повинна була зіграти ту чи іншу роль. Але згодом усе переростало в теплішу атмосферу.

Олександр та Вікторія: Познайомилися під час репетицій до одного з концертів, який проходив в університеті. Концерт мав назву «Творчість нескорених». Один одного ми не вразили і дивилися один на одного досить нейтрально.

Дмитро та Яна: Знайомилися поступово. Мене (Яну) на першому курсі представили перед усім хором. Згодом ми роззнайомилися ближче на репетиціях до Свята хору. Перші враження: хороша дівчинка (Дмитро); який він худенький (Яна).

Едуард та Ольга: У нас була спільна подруга, яка нас потім познайомила. Спершу ми не спілкувалися очно, лише трохи комунікували в чаті гуртожитку. В якийсь момент у нас з'явився спільний жарт, і це стало приводом для знайомства. Його перше враження про мене: розумна, красива та приємна дівчина, яка хотіла з ним познайомитися. Моє перше враження про нього: симпатичний та приємний хлопець, з почуттям гумору, схожим на моє.

— Хто зробив перший крок у ваших стосунках? Як саме це сталося?

Ігор та Марина: Мабуть, я зробила перший крок, коли ми почали спілкуватися в соцмережах, бо дійсно, я написала першою, і якось спілкування само собою зав'язалося... Це сталося через те, що ми проживали в одному гуртожитку та іноді перетиналися на святкуваннях у спільних знайомих.

Олександр та Вікторія: Перший крок зробив я (Олександр): написав їй повідомлення в Інстаграм та запросив на каву.

Дмитро та Яна: Спершу чверть кроку зробив я (запрошення на пельмені - невдача). Наступні півкроку зробив знову я (запрошення на каву - як пізніше виявилось, частковий успіх) (Дмитро) Ремарочка: готуючись до кавопиття, я готувала промову про свою неготовність до стосунків, але, як виявилось, дарма себе накрутила. Тож ми просто поспілкувалися на нейтральні теми (Яна).

Остаточний перший крок зробив я, запропонувавши зустрічатись і запросивши в кафе - успіх (Дмитро). Я розгубилася і сказала, що подумаю, але в той же вечір написала позитивну відповідь (Яна).

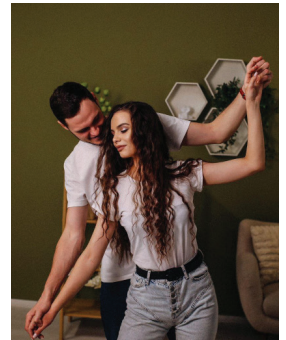
Едуард та Ольга: Протягом нашої комунікації ми завуальовано давали зрозуміти, що зацікавлені в спілкуванні одне з одним. В один з вечорів ми спілкувалися з нашою спільною подругою, і вона максимально намагалася нас звести в жартівливій формі, адже знала, що ми одне одному подобаємося. Тоді Едуард запропонував мені зустрічатися.

— Як війна вплинула на ваші емоції та почуття одне до одного? Чи змінилися ваші стосунки в цей період?

Ігор та Марина: Війна... застала нас якось зненацька, як і всіх тоді... Пам'ятаю, як збирала речі, розуміючи, що можу більше не повернутися в гуртожиток, на навчання та можу не побачити Ігора. Хвилювалися одне за одного дуже. Напевно, я трошки більше, бо тоді Ніжин був в окупації. Був великий страх за те, що втратиш того, хто став для тебе дуже важливим та рідним. Спілкувалися багато і часто, як тільки могли, зв'язок переривався тільки в ті моменти, коли були в укриттях. Десь випала можливість написати йому, коли він був в укритті, і я раділа, що все добре. Напевно, з початком війни ми стали більше цінувати одне одного, більше підтримувати, і це зробило нас сильнішими.

Олександр та Вікторія: Війна вплинула на те, що Вікторія навчалася дистанційно вдома, далеко від Ніжина, але час від часу приїжджала в гуртожиток. Стосунки тільки укріпилися, так як довго чекали зустрічі один з одним.

Дмитро та Яна: Ми почали зустрічатися вже під час повномасштабної війни. З'явилося більше

Олександр та Вікторія

Едуард та Ольга

переживань одне за одного.

Едуард та Ольга:

Оскільки ми познайомилися під час війни, то на наші стосунки вона не вплинула. Можна сказати, що через війну ми мали більшу потребу одне в одному.

— Чи вплинув якийсь університет на ваші взаємини? Якщо так, то в який спосіб?

Ігор та Марина: Університет насамперед нас і звів, тож так — вплинув! З того моменту, як все почалося між нами, пройшло дуже багато часу, тож я дуже вдячна, що саме так все й склаалося, що саме тоді я все ж таки вступила до НДУ імені Миколи Гоголя і що знайшла таку людину саме тут.

Олександр та Вікторія: Університет нас познайомив і об'єднав, тому що ми часто брали активну участь у різних заходах. Там ми бачилися найчастіше.

Дмитро та Яна: Безпосередньо. Це простір, в якому ми познайомилися. Попри те що ще в музичному училищі ми одночасно навчалися, познайомилися лише в уніку.

Едуард та Ольга: Університет напругу вплинув на наше знайомство (я маю на увазі, що без вступу в навчальний заклад ми б не знали одне про одного), але об'єднав нас саме гуртожиток та люди в ньому. Також нас робили ближчими різні івенти в університеті (такі як MyDance, Music Awards і т.п.).

— Як ви ставитеся до шлюбу? На вашу думку, чому люди одружуються?

Ігор та Марина: До шлюбу ставимось позитивно, всі люди одружуються, бо кохання зводить тих, кому судилось прожити разом все життя, маємо надію, що ми теж до цього дійдемо.

Олександр та Вікторія: Люди одружуються коли в один момент розуміють що знайшли в людині все те що давно шукали і йдуть на крок поєднання двох сердець на все життя.

Дякую нашим закоханим і щиро бажаю процвітання, любові та Перемоги!

Кохайте та цінуйте один одного, навіть у найскладніші часи. Нехай наша Альма Матер продовжує зводити долі і створювати спогади, що залишатимуться у серцях назавжди.

Дмитро та Яна

Дмитро та Яна:

Нормально. На мою думку, шлюб є новим рівнем у стосунках, де зростає рівень довіри, поваги та відповідальності (Яна). З усією серйозністю. Шлюб - це пожиттєвий, нерозривний союз. Люди одружуються, маючи серйозні наміри, і шлюбом ці наміри закріплюються (Дмитро).

Едуард та Ольга:

Загалом, ми позитивно ставимось до шлюбу, більше того, плануємо одружитися. Думаємо, що люди одружуються щоб відчувати близькість на вищому рівні. Шлюб дає більшу впевненість в партнері та в тому, що ви разом будете досягати спільних цілей в житті

— Чи святкуєте ви День закоханих? Якщо так, то як зазвичай проходить цей день для вас?

Ігор та Марина: Так, ми святкуємо День закоханих. Зазвичай ми проводимо день разом, переглядаючи якісь романтичні кінострічки, смакуємо святковою вечерю, багато спілкуємося про майбутнє чи теперішнє, даруємо одне одному приємні подарунки та емоції.

Олександр та Вікторія: День закоханих святкуємо і вважаємо, що це один із приводів відкласти справи на потім і провести цей час разом, адже в даний час це дуже важливо! У цей день ми даруємо один одному подарунки і готуємо спільну вечерю під романтичний фільм.

Дмитро та Яна: Обмін символічними подарунками, похід у кафе, а потім — спільний відпочинок.

Едуард та Ольга: Ми святкуємо День закоханих, адже для нас це ще один привід зробити щось приємне одне для одного. Зазвичай ми влаштовуємо якесь романтичне побачення. Окрім цього, ми завжди даруємо одне одному подарунки.

Віталіна Скоруход, начальниця відділу виховної роботи, соціокультурної діяльності та промоції

Війна і... Любов

Це два антиподи, як Зло і Добро. Одна покликана нищити і вбивати..., інша дарувати життя і відбудувати. Одна палить і руйнує..., інша зцілює і відгоює. Одна тимчасова..., а інша вічна, незнищенна, бо «має в серці те, що не вмирає». Одна тримається на страху і жорстокості, а інша на силі духу і правді. Одна приречена на поразку, бо там, де немає світла, немає майбутнього. Я переконана – Любов переможе!

Катерина Лавриненко, студентка 3 курсу, спеціальність «журналістика»

НОВИНИ КУЛЬТУРИ

Мистецтво, що надихає: переможці фестивалю "Мистецькі барви"

Щороку на початку лютого місто Прилуки, що в Чернігівській області, перетворюється на осередок творчості та натхнення. Саме тут, у стінах міського будинку культури, щороку проходить міжнародний молодіжний фестиваль-конкурс "Мистецькі барви". Ця подія об'єднує талановиту молодь з різних куточків України та з-за кордону, надаючи їм можливість продемонструвати свій талант, обмінятися досвідом та отримати високу оцінку від професійного журі.

Цьогоріч, першого лютого, фестиваль знову зібрав яскравих представників вокального та хорового мистецтва. Серед учасників були й студенти та молоді викладачі кафедри вокально-хорової майстерності, які гідно представили свій навчальний заклад і здобули високі нагороди.

Тріумфальні результати вихованців Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя:

- Лауреат I ступеня - тріо викладачів у складі Бутрея Дмитра, Люлько Анастасії та Йотки Ярослава.
- Лауреат I ступеня - аспірант другого курсу Бутрей Дмитро.
- Лауреат I ступеня - викладач кафедри вокально-хорової майстерності Нестеренко Олена.
- Лауреат II ступеня - студентка 2-го курсу магістерського рівня Тетяна Ступак.
- Лауреат II ступеня - випускниця університету, викладачка Ніжинського фахового коледжу культури і мистецтв ім. М. Заньковецької Люлько Анастасія.
- Лауреат II ступеня - студент 3-го курсу бакалаврського рівня Кланюк Вячеслав.

Високий рівень підготовки та професіоналізму конкурсантів забезпечили їхні наставники: заслужений працівник культури України Алла Борисівна Хоменко та концертмейстер Галина Георгіївна Брюзгіна. Саме їхня відданість справі, педагогічний талант та любов до музики допомогли студентам досягти таких вагомих результатів.

Фестиваль "Мистецькі барви" – це не просто конкурс, а справжнє свято мистецтва, яке дає можливість учасникам відчувати силу живої музики, познайомитися з одними та отримати цінні поради від провідних фахівців у сфері вокального мистецтва.

Щиро вітаємо наших лауреатів із заслуженими нагородами! Нехай цей успіх стане ще одним кроком до нових звершень, творчих здобутків і професійного зростання. Бажаємо натхнення, невичерпної енергії, гучних оплесків та подальших перемог на мистецькому шляху!

Попереду нові конкурси, фестивалі та виступи, тож бажаємо кожному учаснику не зупинятися на досягнутому, сміливо йти вперед, розкривати свій талант і збагачувати світ чарівною музикою! Адже кожна нота, кожен акорд, кожен виступ – це не лише віддзеркалення наполегливої праці, а й частинка душі, яку митець дарує світові. Адже музика завжди була, є і буде джерелом радості, натхнення та сили для всіх, хто її творить та слухає.

*В. Кланюк,
лауреат конкурсу*

ALMA MATER

Засновник – колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
***

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк. аркуші.

Тираж 200 примірників.

Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Олександр Забарний

Редакторка: Дар'я Даценко
Члени ради: Надія Подоляка, Віталіна Скороход, Анна Парубець, Сергій Іванюк, Кириченко Ірина

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м. Ніжин Чернігівської обл., вул. Графська, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almandu1982@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Дар'я Даценко

Коректорка: Анна Парубець

Віддруковано у Видавництві НДУ імені М. Гоголя

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. * За точність викладення фактів відповідає автор.

* Редакції надано право редагувати й скорочувати матеріали. * При передрукуванні матеріалів обов'язково посилатися на газету "ALMA MATER"